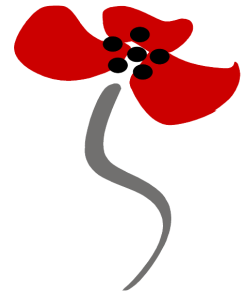

Specialebeskrivelse og faglig profil for Anæstesiologi

Til brug ved ansøgning om hoveduddannelse i specialet

DASAIM maj 2009

D A S A I M

Dansk Selskab
for Anæstesiologi
og Intensiv Medicin

Specialebeskrivelse for anæstesiologi

Anæstesiologi omfatter anæstesi, analgesi, sedation samt monitorering og understøttelse af livsvigtige funktioner, specielt respiration, kredsløbsfunktion, homeostase og ernæring. Anæstesiologi er et tværgående klinisk speciale, som indeholder følgende fire funktionsområder:

1. Anæstesi og perioperativ medicin
2. Intensiv medicin
3. Smertebehandling
4. Akut-, traume- og præhospitalsmedicin

Der er ansat ca. 1200 læger i anæstesiologi Danmark, heraf omkring 700 speciallæger. Den overvejende del af anæstesiologerne er ansat på hospitaler med funktion enten bredt inden for specialet eller knyttet til specifikke operative specialer eller et af anæstesiologiens funktionsområder. Et fåtal fungerer uden for hospitalssektoren som privat praktiserende speciallæger på fuld tid.

Anæstesi og perioperativ medicin

Anæstesi og perioperativ medicin omfatter bedøvelse og varetagelse af patienten før, under og efter operation eller undersøgelse. Anæstesiologi er et relativt ungt speciale, som blev etableret i 1950. I specialets første mange år var fokus primært på patienten i den operative fase, men gradvis har fokus bredt sig til længere dele af patientforløbet, både før og efter operationen. Dette helhedssyn på patientforløbet afspejler sig i udvikling af metoder og teknikker specielt med henblik på forebyggelse af komplikationer og langsigtede planer for den postoperative periode.

Udviklingen går i retning af tættere samarbejde og dialog med kirurgerne om såvel det enkelte patientforløb som forsknings- og udviklingsinitiativer for varetagelse af typiske patientkategorier.

Intensiv medicin

Intensiv medicin omfatter multidisciplinær og organrelateret observation, diagnostik, behandling og pleje af patienter med potentielt reversible svigt af et eller flere organsystemer. Der skelnes mellem flere typer af intensive afdelinger:

- Multidisciplinær intensiv afdeling, som modtager patienter fra flere grundspecialer.
- Monodisciplinær intensiv afdeling, som er indrettet til en speciel kategori af patienter, f.eks. pædiatri, thorax- og neurokirurgi.

- Intensiv afsnit, som udelukkende varetager observation og behandling af et organsystem, f.eks. et coronarabsnit.
- Postoperativ intensiv afdeling, som varetager patienter efter større kirurgisk indgreb, hvor der er behov for mere omfattende observation og behandling, f.eks. respiratorbehandling.

Multidisciplinær intensiv medicin har i Danmark altid hørt til specialet anæstesiologi, hvorimod dette i udlandet flere steder varetages af andre specialer. Udviklingen inden for intensiv medicin går i retning af mere atraumatiske og non-invasive teknikker.

Smertebehandling

Smertebehandling omfatter diagnostik og behandling af patienter med akutte og langvarige/kroniske smertetilstande. Smertebehandling blev i midten af 1980'erne etableret som en specifik disciplin inden for anæstesiologien. Der skelnes mellem 3 hovedtyper af smerter:

- Akutte smerter
- Smertetilstande som led i kræftsygdom/maligne smertetilstande
- Langvarige/kroniske ikke-maligne smertetilstande

I Danmark omfatter begrebet 'akutte smerter' ikke de postoperative smerter, fordi de ses som en integreret del af den perioperative håndtering af patienter. De fleste anæstesiaafdelinger i Danmark deltager i behandling af akutte smerter og cancersmerter. Enkelte steder findes egentlige tværfaglige smerteklinikker, som tager sig af de mere komplicerede ikke-maligne kroniske smertetilstande, ofte i et tværfagligt samarbejde med andre specialer og faggrupper.

Akut-, traume- og præhospitalsmedicin

Akut-, traume- og præhospitalsmedicin omfatter multidisciplinær primær varetagelse og transport af patienter med akut livstruende tilstand som følge af sygdom eller traume samt deltagelse i katastrofemedicinsk organisation. Den anæstesiologiske funktion vedr. akut-, traume- og præhospitalsmedicin findes inden for flere områder:

- Akut medicin i hospitalet: varetagelse af patienter med akut livstruende tilstand som følge af sygdom eller ulykkestilfælde samt hjertestop- og akut service på hospitalets afdelinger.
- Præhospitalsmedicin: f.eks. lægeambulancer, en del af et lægehold eller udrykningsteams ved større ulykker og katastrofer.
- Katastrofeberedskab: koordination, organisation og udvikling af beredskabsplaner, beredskabsøvelser, m.m.

Enkelte steder i landet findes egentlige traumecentre. Udviklingen inden for akut-, traume- og præhospitalsmedicin går i retning af standardisering af behandlingsindsatsen samt tidlig præhospital intervention og forebyggelse af senfølger.

Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicin

DASAIM er det videnskabelige hovedselskab for anæstesiologi og intensiv medicin i Danmark. Speciallægeuddannelsen er forankret i DASAIM og dettes uddannelsesudvalg

Specialet har siden 1986 haft en forening for yngre anæstesiologer, FYA, som primært har uddannelsesspørgsmål på dagsordenen.

Faglig profil for specialet Anæstesiologi

Den faglige profil angiver de områder og kompetencer, der er væsentlige for en læge, der er i specialet Anæstesiologi.

Profilen er sammen med Vejledningen til ansøgning af hoveduddannelse

- til brug for ansøgeren i at skrive en struktureret ansøgning til hoveduddannelsesstilling
- er ansættelsesudvalget arbejdsblad forud for indkaldelse af ansøgere til ansættelsessamtale til hoveduddannelsesstilling

Den faglige profil angiver områder, der anses for væsentlige for anæstesiologi.

Ansøgere til hoveduddannelsesstilling skal som minimum have opnået kompetencer svarende til introduktionsstillingsniveau.

I ansøgningen kan der medtages andre kvalifikationer og erfaringer end de i profilen nævnte. Disse skal i lighed med øvrige kompetencer dokumenteres skriftligt og med angivelse af varighed. Det er ansættelsesudvalgets afgørelse om en given kompetence er opfyldt. Det anæstesiologiske speciale bygger på alle syv lægeroller.

Medicinsk ekspert

- Anæstesiologisk erfaring med generel og regional anæstesi, intensiv terapi, akut medicin og smertebehandling
- Tekniske færdigheder.
- Faglig teoretisk viden og evne til at opsøge/udbygge denne (selvstudie i dagligdagen, f.eks. læringsrapport, og specialerelevante kurser)
- Videregivelse af egen viden og færdigheder i dagligdagen, samt ved formaliseret undervisning af sundhedsfagligt personale

Kommunikator

- Viden og erfaring med kommunikation med patienter og pårørende, f.eks. den svære samtale
- Evne til klar kommunikation i forskellige behandlerteams
- Evne til klar kommunikation i undervisningssammenhænge, herunder ved præsentationer for mindre og/eller større forsamlinger

Sundhedsfremmer

- Kan redegøre for livsstilsfaktorer der påvirker morbiditet og mortalitet ved anæstesi og operation – f.eks. vurderet ved den generelle vurdering
- Aktiv deltagelse i organisationer/projekter, der fokuserer på sundhedsfremmende tiltag overfor f.eks. fedme, trafikulykker, rygning, alkohol mm.

Samarbejder

- Evne til i dagligdagen at indgå i relevante teams f.eks. på operationsstuen, traumeteam, hjertestopteam
- Evne til at forstå og respektere andre teammedlemmers fagområder og situationsspecifikke roller og opgaver
- Evne til at fungere som teamleder
- Initiativer til registrering/optimering af teamfunktion
- Erfaring fra ansættelser/aktiviteter hvor tæt samarbejde er en nødvendighed/forudsætning

Leder/administrator

- Arbejder effektivt og sikkert under hensyntagen til egne og organisationens ressourcer

Akademiker

- Analyse og refleksion over patientforløb, planlægning og gennemførelse af læringsplan
- Selvstændig gennemførelse af/eller deltagelse i videnskabelige undersøgelser, offentliggørelse/fremlæggelse af videnskabelige undersøgelser i form af artikler, postere, foredrag
- Aktiv opsøgning af ny viden og videregivelse/implementering af denne (evidensbaserede vejledninger, videnskabeligt arbejde)
- Aktiv deltagelse i kvalitetsforbedrende tiltag i behandlingen af patienterne.

Professionel

- Udviser ansvarlighed i daglige arbejdsopgaver, og evner at vurdere egen faglig begrænsning samt konsultere ekspertise ved behov
- Uddrager konstruktiv læring af utilsigtede hændelser/fejl og formidler dette i afdelingen, medvirker aktivt til implementering af tiltag, sådan at fejl undgås

Ansøgningen skal udarbejdes som beskrevet i Vejledning til ansøgning.

DASAIM's uddannelsesudvalg, maj 2009